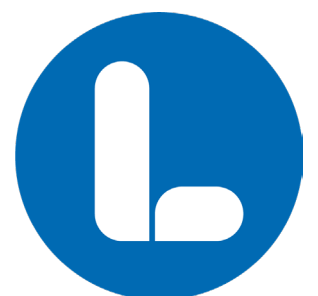

Skolan behöver stöd under coronakrisen

**Säkra elevernas rätt till kunskap
och trygghet**

Coronapandemin har gjort att många skolor har behövt ställa om verksamheten kraftigt på kort tid. Det har givit upphov till flera konsekvenser för skolans verksamhet och elevernas möjlighet att klara av skolgången. Liberalerna kräver nu flera åtgärder för att underlätta för skolan under coronakrisen.

Skolan har under en kort tid fått ställa om för att fungera även när det råder smittspridning i samhället. Mycket har fungerat bra efter omständigheterna – men det finns flera problem som behöver adresseras politiskt.

På flera håll i landet har det rapporterats om hög elevfrånvaro, trots att grundskolans verksamhet ska fortgå som vanligt. Skolplikten gäller för alla elever i Sverige, och det är föräldrarnas ansvar att se till att barnen deltar i undervisningen. Hög frånvaro under coronakrisen kan ha flera orsaker. Det kan finnas giltiga skäl, exempelvis att barn som uppvisar symtom stannar hemma.

Vi har dock fått indikationer på att föräldrar håller sina barn hemma av andra skäl, exempelvis att de inte har nåtts av information från svenska myndigheter. Hög frånvaro medför särskilt negativa konsekvenser för de svagaste eleverna. Liberalerna menar att flera åtgärder behöver vidtas, både för att stärka närvaron i skolan och för att ge elever som riskerar att hamna efter mer stöd för att inte misslyckas i skolan.

Mycket tyder också på att lärarna i den svenska skolan har fått en drastiskt försämrad arbetssituation i och med coronakrisen. Många lärare uppger att

deras arbetsbelastning ökat kraftigt, då de både måste täcka upp för frånvarande kollegor och hitta lösningar i form av digitala skoluppgifter för elever som inte dyker upp i skolan. Att lärarnas arbetsbelastning ökar kraftigt är särskilt allvarligt med tanke på att de redan innan krisen hade en för hög arbetsbelastning.

Ytterligare ett problem är att det i dagsak näst tydliga besked från de nationella skolmyndigheterna hur skolorna ska agera under coronakrisen. Hur ska lärarna hantera den ökade frånvaron? Vilka uppdrag ska prioriteras när förutsättningarna brister? Vad gäller för skolavslutningar och gymnasiestudenternas utspring? Det är några av de frågor som många rektorer och lärare saknas svar på. Det krävs samordning och samarbete för att stärka likvärdigheten i skolan.

Liberalerna ser behov av politiska åtgärder för att hantera den uppkomna situationen. Det behövs åtgärder för att:

- **Säkra elevernas rätt till kunskap och trygghet**
- **Minska lärarnas arbetsbelastning**

Liberalerna föreslår:

SÄKRA ELEVERNAS RÄTT TILL KUNSKAP OCH TRYGGHET

SKOLPLIKTEN GÄLLER – INFORMERA ALLA VÅRDNADSHAVARE

Liberalerna vill ge Skolverket i uppdrag att skyndsamt ta fram en upplysningskampanj med syfte att nå ut till alla vårdnadshavare som har barn i grundskolan med information om att skolplikten fortsatt gäller. Informationen ska göras tillgänglig på flera språk i syfte att nå alla grupper. Skolplikten finns till för att skydda barnens rätt till skolgång, men trots det så hålls många barn hemma från skolan. Liberalerna har fått indikationer på att det i grundskolan råder hög frånvaro, särskilt i utsatta områden.

SKOLORNA BEHÖVER STÖD FÖR ATT HANTERA FRÅNVARON

Liberalerna ser även ett behov av att Skolverket utfärdar tydliga riktlinjer till skolor om hur de ska agera i de fall eleven inte är i skolan. Detta gäller särskilt de elever det funnits oro kring, exempelvis vad gäller kunskapsresultat eller familjesituation, sedan tidigare i grundskolan likväl som gymnasieskolan. Det är viktigt att myndigheten ger tydliga besked till Sveriges lärare om hur de exempelvis ska agera i de fall elever stannar hemma och begär hemuppgifter eller distansundervisning.

FÖRLÄNGD SOMMARSKOLA FÖR ELEVER SOM HAMNAR EFTER

Huvudmän är i dag skyldiga att anordna lovskola för elever i årskurs 8 och 9 i grundskolan som inte uppnår gymnasiebehörighet. Eftersom hög frånvaro är tätt förknippat mot skolmisslyckanden kommer det inom en snar framtid att finnas ett stort behov av sommarskola. Enligt lagen får sommarskola dock enbart anordnas under juni månad vilket begränsar den till högst ett par

veckor. Regeringen har antagit en förordning som gör det möjligt att förlägga lovskolan till annan tid än juni, men det får bara tillämpas vid begränsade fall, exempelvis om en skola behöver stänga ner av smittskyddsskäl. Liberalerna vill att lagen skyndsamt ändras, så att alla skolor ska få möjlighet att förlänga sommarskolan med en månad. Det ska således bli möjligt att anordna sommarskola under hela sommarlovet och även om skolan förblir öppen. Åtgärden syftar till att motverka det kunskapstapp som sannolikt uppstår hos elever med hög frånvaro. Detta kan i sin tur komma att kräva resurstillskott till huvudmännen, vilket Liberalerna menar att staten ska garantera att de står för. I de fall det råder brist på legitimerade lärare bör lärarstudenter anställas för att täcka upp behoven.

UTFÄRDA RIKTLINJER FÖR STUDENTFIRANDE

I både Stockholm och Göteborg har de traditionella studentfirandena ställts in. På flera håll i landet arbetar kommuner och elevkårer med att hitta flexibla lösningar för att kunna fira en av de största dagarna i livet. Vi bedömer att det finns ett tydligt behov av stöd och riktlinjer i hur huvudmän, skolor och elever ska agera för kunna hålla studenfiranden på ett sätt som är förenligt med ett gott smittskyddsarbete. I syfte att underlätta för dem att arrangera ett studentfirande bör Folkhälsomyndigheten och Skolverket utfärda tydliga rekommendationer för hur studentfiranden kan genomföras utan en för stor smittorisk.

Liberalerna föreslår:

MINSKA LÄRARNAS ARBETSBELASTNING

TA FRAM OCH AKTIVERA EN PRIORITERINGSLISTA

Lärarnas arbetsbelastning har under en lång tid varit omvittnat hög. Det har givit upphov till att vissa huvudmän i samråd med lärarfacken lokalt har tagit fram prioriteringslistor för att minska stressen för lärarna lokalt på skolan. I exempelvis Lund har fack och arbetsgivare enats om vilka delar av grundskolelärarnas arbete som kan plockas bort när tiden inte räcker till. Coronakrisen har dock givit upphov till att lärare i hela landet vittnar om en förvärrad situation med oerhört hög arbetsbelastning. Vi vill därför att alla skolhuvudmän ska upprätta en sådan prioriteringslista för rektorer och lärare och, som huvudregel, aktivera den.

Skolan har sedan tidigare ett omfattande uppdrag som det i alla delar inte alltid är möjligt att upprätthålla fullständigt i en krissituation. I prioriteringslistan ska det tydligt framgå vilka arbetsuppgifter som rektorer och lärare ska prioritera bort i det fall att förutsättningarna för skolan under kristiden brister. Det kan handla om allt ifrån rätten till utvecklingssamtal minst en gång per termin i grundskolan till att rektorn ska behandla ledighetsansökningar från elever. För att stötta de lokala prioriteringslistorna bör skolmyndigheterna i dialog med lärarfacken och arbetsgivarna bör ta fram stödmaterial till huvudmännen, som exempelvis kan innehålla juridisk rådgivning kring skollagens bestämmelser och exempel på hur man konkret kan utforma en prioriteringslista för skolpersonalen.

LÅT LÄRARSTUDENTER HJÄLPA TILL I SKOLAN.

Liberalerna föreslår att lärarstudenter ska anställas för att stärka bemanningen i den svenska skolan. Det finns cirka 40 000 lärarstudenter i Sverige vars kunskap bättre kan tas tillvara på samtidigt som de får möjlighet till arbetslivserfarenhet och sidosinkomster

Sex av tio lärare uppger att de har fått ökad arbetsbelastning för att de behöver täcka upp för lärare som är frånvarande, exempelvis på grund av att de uppvisar symtom. Den höga frånvaron i kombination med en sedan tidigare stor lärarbrist kräver åtgärder. I syfte att säkra lärartillgången i skolan bör Universitets- och högskolerådet (UHR) få i uppdrag att skyndsamt informera skolhuvudmän samt lärarstudenter om möjligheten till studentmedarbetaravtal. Trots att den möjligheten finns nyttjas det i princip inte alls.

SAMVERKANSRÅD FÖR STÖD TILL SKOLOR

I kristider ökar behovet av tydlig information – och då särskilt från myndigheter. När förutsättningarna för skolverksamheter förändras och nya förordningar tas fram måste det finnas tydliga svar tillgängliga för både lärare, rektorer, elever och vårdnadshavare. Liberalerna föreslår att samtliga tre skolmyndigheter bildar ett gemensamt samverkansråd för stöd till skolor under coronakrisen.